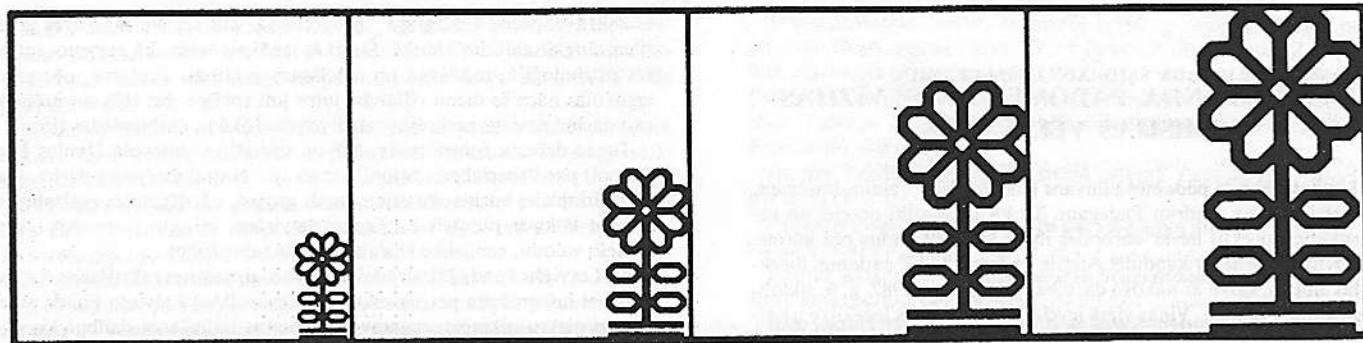

Latviešu fonds

1982. gada NNN un balsošanas materiāli

ŠOGAD NNN KLĪVLANDĒ

Latviešu Fonds /LF/ rīko Nedēļas Nogali Nākotnei /NNN/
8., 9. un 10. oktobrī Klīvlandē, Jaunatnes dziesmu svētku laikā.

Piektdien, 8. oktobrī plkst. 23:00

PUSNAKTS TĒJA

Saviesīgs vakars ar dzeju un citiem priekšnesumiem
Ritas Gāles izkārtosimā.

Sestdien, 9. oktobrī plkst. 10:00 reģistrācija

NNN — GADA SAPULCE

Darba kārtība:

1. Balsttiesīgo dalībnieku un pilnvarojumu konstatēšana
2. Pārskati par LF darbības gadu un revīzijas komisijas ziņojums
3. Padomes locekļu un revīzijas komisijas vēlēšanu rezultātu paziņošana
4. Piešķirumu balsošanas rezultātu paziņošana
5. Citi izlemjami jautājumi un ierosinājumi.

Sapulces slēgšana 12:30

Abi iepriekšējie sarīkojumi PUSNAKTS TĒJA un NNN-gada sapulce notiek Hollenden House viesnīcā.

Svētdien, 10. okt. plkst. 10:00 Dr. Līgas Rupertes referāts ar pārrunām
"Kas piesaista vai atraida tautiešus no latviešu sabiedrības".

LATVIEŠU FONDA PADOMES UN REVĪZIJAS KOMISIJAS VĒLĒŠANAS

Šogad Latviešu Fonda padomes pilnvaru laiks beidzas Valdim Bašenam, Jānim Krēšlīnam un Andrim Padegam. Tā kā LF statūti noteic, ka nevienas padomes loceklis nevar darboties ilgāk kā sešus gadus pēc kārtas, tad šogad no jauna nevar kandidēt Andris Padegs. No LF padomes locekļu pienākumiem, sākot ar nākošo darbības gadu, resp. 1982. g. 9. oktobri, atsakās Inese Balode. Viņas vietā ievēlams/a padomes loceklis/e uz atlikušiem diviem darbības gadiem. Tātad ievēlami četri padomes locekļi; trīs lielāko balsu skaitu ieguvušie būs ievēlēti uz trīs gadiem, ceturtais/a būs ievēlēts/a uz diviem gadiem.

Latviešu Fonda revīzijas komisijas pieci locekļi ievēlami katru gadu. LF nominācijas komisija uzstāda sešus kandidātus padomei un septiņus revīzijas komisijai. Visiem kandidātiem tika nosūtīti piemēri no agrāk rakstītajiem kandidātu biogrāfijām ar lūgumu rakstīt savas biogrāfijas tā, lai tās atspoguļotu kandidātu uzskatus un personību. Kandidāti arī tika lūgti izteikties par darbiem, kurus viņi vēlētos veikt.

LATVIEŠU FONDA PADOMES KANDIDĀTU BIOGRAFIJAS (Pirmā pēc lozes, tālākās alfabētiskā kārtībā)

Anita Padega
Aivars Ronis
Ilze Sīle
Tālis Forstmanis
Jānis Grāmatiņš
Jānis Krēšlīns

LATVIEŠU FONDA REVĪZIJAS KOMISIJAS KANDIDĀTU BIOGRAFIJAS

(Pirmā pēc lozes, tālākās alfabētiskā kārtībā)

Artūrs Grava
Uldis Grava
Lauris Kalniņš
Edmunds Sprūde
Juris Valainis
Jānis Apeņš

Nominācijas komisija

LF PADOMEI — 3 GADU TERMIŅŠ

ANITA PADEGA. Esmu dzimusi 1957. gadā, vecākais bērns Mārai un Andrim Padegiem. No mazotnes mēs ar brāli Gintu un māsu Sandru sarunājāmies tikai latviski. Vecāki mūs mudināja attīstīt pilnīgu dzīvi kā latviešu, tā arī amerikāņu sabiedrībā, bet es izvēlējos savus augšanas gadus pavadīt tikai latviešu sabiedrībā: beidzu latviešu pamatskolu un vidusskolu, dejoju Ņujorkas tautas deju grupā. Trejdeksnis, mācīju Ņujorkas latviešu pamatskolā un vasaras pavadīju, vispirms kā nometniece, tad vadītāja, Ņujorkas draudzes īpašumā Katskilos.

Bet ar vidusskolas beigšanu nāca lielā izšķiršanās: iestāties kolledžā Bostonā, kur varētu turpināt latvisko sabiedrisko dzīvi vai pāris gadus atkāpties no latviešu sabiedrības, izvērtējot un izbaudot, ko var iegūt, iekļaujoties amerikāņu un starptautiskā dzīvē. Nenožēloju, ka izvēlējos mazo un izolēto Hamilton College Klintonā, Ņujorkā. Tā atrodas kalna galā: visapkārt ganības ar govīm, un kalna pakājē tikai mazs ciems, atkarīgs no skolas. Tajos četros gados daudz iespaidu ieguvu no jauniem draugiem un no sastrādāšanās ar profesoriem akadēmiskos projektos. Izstudēju psiholoģiju, ar speciālu interesi atmiņas un valodas izveidošanā.

Nobeigusi kolledžu, 1979. gadā pavadīju vairākus mēnešus, ar muguras somu ceļojot pa Eiropu. Jau 1973. g. pavadīju nedēļu Latvijā, kad kopā ar ģimeni bijām Eiropas ceļojumā. Pārbraucot mājās, izdomāju, ka derētu izglītību turpināt un iestāties Kolumbijas universitātes skolotāju

kolledža "Special Education" programmā, kur ieguvu maģistres gradu "learning disabilities" laukā. Šis likās labākais veids, kā apvienot intereses psiholoģijā, mācīšanās un mācīšanas grūtībās. Protams, pēc grada iegūšanas nāca šo dienu vilšanās: jutos ļoti spējīga, bet tūlīt nevarēju atstāt darbu; neviens neskrēja pretī atvērtām rokām, darbu piedāvājot.

Tagad dzīvoju Schenectady, NY un strādāju vidusskolā (Junior High School) par "special education" skolotāju. Nostabilizējoties darbā, man ir izveidojusies apziņa, ka esmu daudz guvusi, pārslēdzoties svešsabiedrībā, bet laiks ir pienācis atgriezties latviešos, lai gan turpinātu izkopt latviešu valodu, gan lai ko sniegtu latviešu sabiedrībai.

Kā Latviešu Fonda līdzstrādniece vēlētos uzņemties rakstīšanas darbus: sakopot informāciju par paveikto (un nepaveikto) Latviešu Fonda atbalstīto projektu sekmēm, sagatavot pārskatus izsūtīšanai dalībniekiem un LF apkārtrakstam, kā arī rakstīt reportāžas avīzēm par Latviešu Fonda darbību.

AIVARS G. RONIS dzimis 1935. gada 7. janvārī Jelgavā, tagad dzīvo Linkolnā, Nebraskā. Studējis inženierzinātnes un mākslu Nebraskas štata universitātē Linkolnā. Reģistrēts inženieris (P.E.); ir Society of American Military Engineers biedrs. Strādā Nebraskas štata ceļu departamenta tiltu nodaļā kā projektētājs (designer).

Precējies; sieva Elga; ģimenē dēls Valdis (dz. 1959. g.).

Kopš ieceļošanas ASV aktīvi darbojies jaunatnes organizācijās: skautos, jaunatnes pulciņā Tālava un ALJA. Vadījis sešu nedēļu nogaļu kursus vidienes rietumu apgabalā. Bijis Nebraskas latviešu biedrības biedrs un vairākus gadus biedrības valdes loceklis. No 1965. līdz 1978. gadam ir Linkolnas latviešu ev. lut. draudzes padomes loceklis, bet kopš 1978. gada novembra draudzes priekšnieks. Strādā kā skolotājs Linkolnas latviešu skolā. Kopš 1973. gada ir pastāvīgs "Laika" korespondents.

Ievēlēšanas gadījumā esmu ar mieru darboties kā projektu pieteikumu lietvedis, biedrzinis vai reklāmas vadītājs; uzņemties pienākumus, kas neprasa manu klātbūtni katrā LF padomes sēdē.

ILZE SĪLE. Esmu dzimusi 1956. gadā Ziemeļkalifornijā. Divus gadus mācījos Minsteres latviešu ģimnazijā, iegūstot abituriju. B.A. gradu vācu valodā ar izcilām sekmēm ieguvu Stanfordas universitātē Kalifornijā. Vienu gadu arī studēju Vīnes universitātē, Austrijā. Izglītību turpināju John Hopkins University School of Advanced International Studies, Vašingtonā, D.C., iegūstot M.A. gradu starptautiskās attiecībās. Tagad dzīvoju Ņujorkas pilsētā un strādāju kā "International Loan Officer" Manufacturers Hanover Trust bankā.

Latviešu sabiedrībā esmu darbojusies kā skolotāja un audzinātāja Rietumkrasta vasaras vidusskolā Kursā, Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības skolā un Kalifornijas un Sietlas bērnu vasaras nometnēs. Esmu piedalījusies piecās 2x2 nometnēs un 1979. gadā Mineapolē vadīju politikas un vēstures ievirzi. Esmu runājusi 18. novembra aktos un lasījusi referātus dažādās sanāksmēs latviešu centros Amerikā un Eiropā, Sastāvu korporācijā Dzintra un Daugavas Vanagu organizācijā, kur pildu vārdzīti referentes pienākumus. Mani interesē nozīmīgais Fonda darbs un gribētu to atbalstīt ar savu darbību.

TĀLIS FORSTMANIS. Kopš bērnu dienām Zviedrijā atceros, ka esmu gājis pats savu ceļu. Manas intereses parasti atšķīrās no citiem latviešu bērniem, kuŗi dzīvoja man tuvumā. Pats es nepiedalījos latviešu skolās, nometnēs jeb sporta komandās. Kaut kā nepatika būt "baros".

Uzaugot Zviedrijā, asimilējos ļoti strauji, jo nebija intereses par latviešu lietām. Visi mani draugi bija zviedri. Varētu salīdzināt toreizējo stāvokli ar to, kas ir Kanadā šodien. Tagad esmu laimīgs, ka kaut kas šo asimilācijas procesu pārtrauca un man radīja interesi būt latviešu vidē. Šis kaut kas iesākās ELJA-s kongresā Vestendē. Tur tā lieta iepatīkās un turpinājās vēl šodien.

Stokholmā ieguvu plašu ķīmisku-technisku izglītību, kuŗa man ir pamats maizes darbam. Atskatoties varētu teikt, ka tā ir arī labs pamats "dzīves skolai".

Zviedrija ir skaista zeme ar daudz ko labu, par ko pārējā pasaule jūsmo. Mani paša uzskati vairāk un vairāk izveidojās "pret straumi". Saredzēju daudz kā sliktā zviedru politikā un nolēmu, ka lietas drīzā nākotnē nemainīsies. Šādos apstākļos atlikās tikai meklēt citu zemi kur dzīvot. Nolēmu emigrēt no Zviedrijas uz Kanadu. Lielākie iemesli, kamdēļ atstāju Zviedriju, bija nodokļu politika, birokratija un dzīvokļu trūkums.

Jauns, traks un naivs ierados Kanadā, lai sāktu veidot savu dzīvi no jauna. Sākās laiks, kad iepazīnos ar latviešu jauniešiem no ASV, Kanadas un Eiropas. Šodien varu priecāties par to, ka man ir draugi gandrīz visās pasaules malās.

Strādājot ķīmiskā rūpnīcā, sāku iepazīties ar vietējo ikdienu. Kļuva skaidrs, ka ar godīgu darbu vien nepietiek, lai dabūtu savu tiesu no ekonomijas. Jāprot prasīt un ņemt. Tā jau tagad ir realitāte visur.

Pēc trim tomstrādājiem gadiem uztiecu savu darbu, lai studētu universitātē. Gribēju paplašināt savas zināšanas un arī iegūt brīvu laiku vasarā, lai varētu ceļot pa Eiropu. Izdevās arī tikt uz Latviju.

Ar gadiem sāku attīstīt pasaules uzskatu, kuŗš krietni atšķiras no tiem, kuŗi ir populāri šodien. Domāju, ka labi saprotu, kāpēc pasaule ir tāda, kā viņa ir. Veselīgs skepticisms kopā ar cītīgu informēšanos par pasaules notikumiem ir daudz ko palīdzējis šinī lietā.

Nostrādāju vēl dažus gadus pēc universitātes nobeigšanas. Laimējās iegūt ļoti vērtīgu pieredzi savā darbības laukā. Daudz ko iemācījies par tirdzniecību un politiku. Ja šodien kāds grib ņemties ar ķīmiskiem atkritumiem, tad tam arī ir jāsaprot politiskie procesi.

Atkal kaut kā laimējās un radās izdevība kopā ar citiem iesākt firmu. Uzdevu darbu, kaut nezināju, no kurienes nāks rītdienas maize. Viss tomēr gāja labi, un šodien nevaru iedomāties strādāt kādam citam. Kopš pirmā lielā soļa esmu piedalījies vēl piecu firmu dibināšanā un vadīšanā. Viena no firmām ir ieguvusi ļoti ievērojamu vietu savā darbības laukā.

Vēlreiz man laimējās, jo satiku vienu patstāvīgu meiteni Stokholmā pēc Gotlandes dziesmu dienām. Tagad mēs audzinām dēlu. Savu ikdienu pavadām Kičenerā, Ontario provincē.

JĀNIS GRĀMATIŅŠ. Esmu dzimis 1947. g. DP nometnē Virsburgā, Vācijā; tagad dzīvoju Lansingā, Mičiganā. Augstāko izglītību esmu ieguvis ASV un Kanadā: B.A. politiskās zinātnēs Mičiganas valsts universitātē un M.A. starptautiskās attiecībās (International Relations) Toronto univ.

Kopš skolas beigšanas esmu strādājis vairākos laukos, bet ne tieši tajā, kuŗš vistuvāk sirdij. Tomēr turpinu interesi par politiku un brīvā laikā tajā iesaistījos. Personīgo interešu dēļ darbojos vairākās organizācijās vietējā sabiedrībā un vairāk latviešu vidē. Piederu Kalamazū ev.-lut. draudzei, esmu Talavijas filistrs un esmu aktīvi piedalījies arī kopos un citās organizācijās.

Pēdējos sešus gadus esmu strādājis pie federālās valdības (Federal Highway Administration) zemes iepirkšanas laukā ceļu vajadzībām. Darba apstākļu dēļ esmu īsāku vai ilgāku laiku dzīvojis Kalifornijā, Vašingtonā un Arizonā, līdz atkal atgriezies savā mājās vidē. Man ir laimējies katrā vietā atrast aktīvus tautiešus, kas ir atbalstījuši manus pozitīvos ieskus par mūsu lietu. Lai arī mēs esam plaši izkaisīti, mūs vieno daudzas pozitīvas vērtības, kuŗas jāatbalsta. Šinī ziņā Latviešu Fondam ir veicams svarīgs uzdevums latviešu kultūras un latvietības saglabāšanā.

JĀNIS KRĒSLIŅŠ. Dzimis 1924. g. Mālpilī, Latvijā. Bērību pavadījis Rūjienā, kur arī uzsācis skolas gaitas. Studējis Tūbingenas universitātē Vācijā un Kolumbijas universitātē Ņujorkā, ASV. Pašreizējās Latviešu Fonda padomes loceklis.

Bibliotēkars un bibliografs Ņujorkā organizācijā Council on Foreign Relations, kas arī publicējusi vairākas viņa rokas grāmatas modernās vēstures pētniecībai. Plašākais sējums ir *Foreign Affairs Bibliography: A Selected and Annotated List of Books on International Relations, 1962-1972*, ko 1976. g. klajā laida apgāds R. R. Bowker Co. (921 lpp.) Autors arī apcerēm par literāturu, kas izmantojama Baltijas valstu vēstures pētīšanai sējumā *The Foreign Affairs 50-Year Bibliography: New Evaluations of Significant Books on International Relations, 1920-1970* (1972. g.). Līdzautors rokas grāmatai *The American Historical Associations Guide to Historical Literature*, ko 1961. g. publicēja The Macmillan Co.

Rēgulāri recenzējis jaunāko literāturu, kas attiecas uz latviešu un Baltijas valstu vēsturi dažādos latviešu un amerikāņu izdevumos. Ilggadīgs redaktors nodaļai "Recent Books on Baltic History" publikācijā *Newsletter of the Association for the Advancement of Baltic Studies*.

Dzeju grāmatas *Tomēr, es atceros* (1960. g.) autors. Dzejoļi publicēti arī *Ceļa Zīmēs, Jaunā Gaitā, ELJA Informācijā*. Teodora Zeltiņa sakārtotā antoloģijā *Dzejas un sejas* (1962. g.), Veronikas Strēlertes sakārtotā *Latviešu mīlestības lirikas antoloģijā Paradīzes meklētāji* (1964. g.) un citur. Tulkojis T. S. Eliota *Četrus kvartetus* un citus dzejoļus, tāpat Ezra Pounda (Pound) dzejas.

Apcere Teodora Zeltiņa sakārtotā sējumā *Pašportreti: Autori stāsta par sevi* (1965. g.).

Agrākos gados rēgulāri rakstījis par tēlotājam mākslām dažādos žurnālos un laikrakstā *Laiks*.

Pašreiz sevišķu vērību velta latviešu Brāļu draudzes un latviešu grāmatniecības un periodikas vēsturei.

Bijis lektors vēstures un literatūras ievirzēs daudzās 2x2 nometnēs. Ilggadīgs skolotājs Bronksas latviešu vidusskolā Ņujorkā.

Ģimenes sastāvā sieva Skaidrīte un trīs bērni. Dēls Jānis, Harvards universitātes maģistrs, pēdējos divus gadus organizējis pavasara seminārus Bostonas latviešu studentiem. Meita Māra studē latviešu valodu Stokholmas universitātē un ir skolotāja Stokholmas Britu skolā; aktīva Mālu ansambļa dalībniece un ir palīdzējusi noorganizēt folkloras grupu, ar ko ansamblis pirms gada apceļoja Eiropu un Austrāliju. Meita Zuze, Velelijas (Wellesley) kolledžas absolvente, divu dēlu māte, strādā ar vīru Ministres latviešu ģimnazijā Vācijā.

LF REVĪZIJAS KOMISIJAI — UZ 1 GADU

ARTURS GRAVA. Esmu dzimis 1924. gadā Liepājā. Vidusskolu beidzu Latvijā, studijas sāku pēc kara Vācijā un turpināju ASV, iegūstot 1962. gadā Western Reserve universitātē Ph.D. gradu organiskajā ķīmijā. Strādāju rūpniecībā, pētījumu un jaunu produktu izveidošanas darbā. Kopā ar sievu Ausmu, dz. Kamoliņu, esam izaudzinājuši divus bērnus un vēl audzinām trešo.

Manas kvalifikācijas revidenta amatam? Techniski nekādas, ja neskaita mazliet pieredzes latviešu organizāciju darbā. Mans viedoklis ir, ka pamatīgai LF kases un grāmatu revīzijai ik pa 3 vai 4 gadiem un, vajadzības gadījumā uz pieprasījumu, ir pieaicināms profesionāls revidents (CPA). Tādas tiesības revīzijas komisijai ir paredzētas LF darbības noteikumos. Ikgadējās revīzijas var būt vispārīgas, bez iedziļināšanās detaļās. Papildus tām, revīzijas komisija var sekot arī padomes darba saskaņai ar darbības noteikumiem un pilnsapulču dotajām vadlīnijām, par novēroto dodot savu vērtējumu gada sapulcēs.

Esmu LF dalībnieks no dibināšanas dienas, darbojies revīzijas komisijā jau agrāk un veicis arī dažus speciālus uzdevumus. Attiecībā uz nākotnes darbību, atzīstu par vēlamu LF darbības paplašināšanu ārpus tiešajiem līdzekļu piešķiršanas uzdevumiem.

ULDIS GRAVA dzīvo Ņūdžersijā, bijušais Amerikas latviešu jaunatnes apvienības, Amerikas latviešu apvienības un Pasaules brīvo latviešu apvienības valžu priekšsēdis, LF iniciators un dibinātājs, ir LF revīzijas komisijas loceklis.

LAURIS KALNIŅŠ dzīvo Čikagā, bijušais Amerikas latviešu jaunatnes apvienības valdes priekšsēdis. Aktīvs darbinieks Čikagas latviešu sabiedrībā — Sv Pāvila draudzes priekšsēdis, divu draudžu īpašuma kopsvaldes priekšsēdis, Mazputniņa grāmatu nodaļas ekspeditors (grāmatvedis, iepircējs u.t.t.). LF iniciators un dibinātājs, ir LF revīzijas komisijas priekšsēdis.

Nākošā darbības gadā vēlētos caurskatīt kādu LF darbības nozari, piedalīties gadskārtējā balsu skaitīšanā (ja tā notiek Čikagas tuvumā) un sastādīt ziņojumu NNN. Būtu ar mieru pieņemt no LF dalībniekiem sūdzības par LF darbību un tās izmeklēt.

EDMUNDS SPRŪDE. Esmu dzimis 1928. g. Latvijā, Liepājas apr. Vācijā dzīvoju Giftenes un Hanoveras ACCU nometnēs, kur arī apmeklēju ģimnaziju. Amerikā iebraucu 1950. g. un pēc 1/2 gada nokalpošanas lauksaimniecībā pārcēlos uz Auroru, Illinojā, kur vēl joprojām dzīvoju un strādāju metāla apstrādāšanas rūpniecībā. Esmu strādājis vietējās Čikagas organizācijās un ALJA-s valdē.

Ģimenē aug dēls Pēteris un meita Inta, kuņi tagad apmeklē Krišjāņa Barona skolu Čikagā un vasaras nometni un vidusskolu Gazezerā.

Domāju, ka LF būtu jāklūst dinamiskākam augšanā (kāds tas bija pirmajos gados) un tuvāk jāpārtrauga ielgušie projekti.

JURIS VALAINIS, bijušais II Latviešu jaunatnes svētku (1962) administrators, aktīvs darbinieks Čikagas latviešu sabiedrībā, vada Čikagas latviešu raidījumus, LF iniciators un dibinātājs, ir LF revīzijas komisijas loceklis.

JĀNIS APERĀNS. Dzīvo Ņujorkas tuvumā, Ņujorkas štatā. Maģistra grādi jurisprudencē (L.U.) un politiskās zinātnēs — starptautiskās attiecībās, koncentrējoties Krievijas problēmu studēšanā (Syracuse U.). Piedalījies jaunatnes un citu organizāciju darbā un kā delegāts studentu starptautiskās konferencēs. Bij. L.U. Studentu padomes prezidija loceklis un priekšsēdis, Sabiedrisko lietu ministrijas juriskonsulta pal. un Izglītības un kultūras departamenta juriskonsults, Latviešu centrālās padomes loceklis, Eslingenas latviešu nometnes vad. pal. un vadītājs, Sirakūzu latviešu biedrības dibinātājs, priekšnieks un goda biedrs un Pokipsijas un Ņujorkas apkārtnes latviešu biedrības dibinātājs un priekšnieks, tagad priekšn. vietnieks. ALA-s dibinātājs un mūža biedrs.

Par Latviešu Fonda tuvākās nākotnes galveniem uzdevumiem es uzskatītu sekojošos divus: 1) Izsludināt sacensību ar \$15,000.- prēmiju par literāru darbu (romānu), kas attēlotu latviešu tautas likteni pēdējo 45-50 gadu laikā, paredzot tā iesniegšanas laiku 5 gadus. Tas varētu būt monumentāls darbs. Ja tas izdotos, to varētu pārtulkot arī angļu valodā un, varbūt, ieinteresēt kādu filmu sabiedrību izlietot to kā vielu attiecīgas filmas izgatavošanai. Šāds darbs, bez tā literārās un vēsturiskās vērtības, ievērojami palīdzētu latviešu pašcieņas uzturēšanā un sekmētu pasaules sabiedriskās domas veidošanu Baltijas valsts labā. 2) Dažādā veidā sekmēt latviešu valodas zināšanu pilnīgāku iegūšanu latviešu vidusskolu beigušiem, kā piem., ar attiecīgu skaņu lenšu izgatavošanu, līdzīgi tām, kuŗas piedāvā tirgū svešu valodu pašmācībai. Ja mums nebūs nozīmīgs skaits jaunās paaudzes latviešu ar labām latviešu valodas zināšanām, tad nebūs arī cilvēku, kas varētu vadīt latviešu sabiedrisko dzīvi, lasīt latviešu grāmatas, dziedāt latviešu dziesmas, u.t.t. Latviešu Fonds varētu nākotnē kļūt tikai par zinātnisku vērtību radīšanas un arhīva materiālu uzkrāšanas atbalstītāju.

Sveicināti Latviešu Fonda dalībnieki

Ir pienācis laiks balsot par 1982. gada LF pieteiktajiem projektiem latviešu kultūras un audzināšanas laukos. Pievienojam projektu aprakstus un balsošanas zīmi. **Lūdzu, rūpīgi izlasiet balsošanas noteikumus,** pirms izpildāt balsošanas zīmi.

Balsošanas noteikumi par iesniegtajiem projektiem.

Katram balsstiesīgam dalībniekam nobalsošanā ir 20 punktu, kuŗus var izmantot šādi:

- a/ Atsevišķam projektam var piešķirt ne vairāk kā 10 punktu.
- b/ Mazākā vienība balsojot ir viens /1/ punkts. Punkts nav dalāms.
- c/ Kopsummā var piešķirt 20 punktu.
- d/ Projektu skaits, kam punktus piešķir, nav ierobežots, tas atkarīgs no dalībnieku izvēles šo noteikumu robežās.

Balsošanas rezultātus sakopojot, līdzekļus projektiem piešķir individuālo projektu iegūtās punktu kopsummas secībā, no lielākā punktu skaita uz leju, kamēr būs izsmelti piešķirumiem atvēlētie līdzekļi. Pavisam šogad piešķirumiem ir paredzēti \$45.000.-. No šīs summas atskaitāmi \$1000.- A. Pūliņas projektam, \$9000.- Kursai un Beverīnai, \$5000.- Piebalgai. Bez tam jāatskaita sēklas nauda, kas šogad var būt līdz \$9000.-. Līdz šim sēklas naudā ir piešķirtas sekojošas summas: \$1000.- L. Rupertei, \$1500 Raiņa un Aspazijas fondam, \$600 AABS, \$900.- V. Muižniekam, \$500.- E. Hauzenbergai-Šturmai, \$300.- Kolorādo Springa latviešu biedrībai.

Ilggadīgiem projektiem pozitīvā nobalsojuma gadījumā līdzekļi ir rezervēti arī nākamajos gados bez jaunas balsošanas.

Balsstiesīgie. Visi LF dalībnieki ir balsstiesīgi, ja tie ir nokārtojuši savas saistības. Reizē ar balsošanas materiālu sūtījumu Jūs saņemsit arī pārskatu par Jūsu dalībnieka maksājumiem.

Nebalsstiesīgie. Dalībnieki, kuŗiem patreiz nav balsstiesību un kas vēl maksājumus nav nokārtojuši, var piedalīties balsošanā, ja tie ārējā aploksnē pievieno attiecīga lieluma čeku, lai nokārtotu savas saistības ar LF.

Balsošanas kārtība. Izpildīto projektu, padomes un revīzijas komisijas locekļu kandidātu balsošanas zīmi, lūdzu, ievietot mazākajā aploksnē, to aizlīmēt un ielikt lielajā, revīzijas komisijas loceklim Jurim Valainim adresētajā aploksnē, uz kuŗas parakstīties un atzīmēt vārdu un adresi.

Terminš. Balsošanas vēstules izsūtāmas revīzijas komisijai pēc iespējas ātri ar tādu aprēķinu, lai tās saņemtu ne vēlāk par 6. oktobri.

Rezultāti. Projektu nobalsošanas rezultātus paziņos šī gada NNN 9. oktobrī Klivlandē.

Jūsu

Lita Gāle Uibe

1982. GADĀ IESNIEGTO PROJEKTU SARAKSTS

P = piešķirums; A = aizdevums

1. Žurnāls "Latviešu lietiskā māksla". Red. Lidijs Beklešova (atbalsts žurnāla izdošanai). \$2,000 P
2. Zinātnisks pētījums "Dzirnavas Latvijā". Autors arch. Arnis Teivens (atbalsts manuskripta iespiešanai). \$6,000 P
3. "Kolibri" folkloras koncerti, lekcijas un jauniešu priekšnesumi kultūras dienās Austrālijā 1983. gadā. Līga Aldiņa (daļējai ceļa izdevumu segšanai). \$7,500 P
4. Vēstis — žurnāls latviešu valodai. Olga Rituma (atbalsts žurnāla izdošanai). \$1,500 P
5. ALA-s Kalamazū Latviešu studiju centra mācības līdzekļu krātuve. Jānis Riekstiņš (pabalsts mācības līdzekļu iegādei) \$10,000 P
6. Dziesmu spēles "Homo novus" inscenējums Ēriks Krūmiņš (pabalsts/aizdevums 3 izrādēm Milvokos 1983. g.). \$9,500 P/A
7. Aspazijas "Sidraba šķidrauta" inscenējums angļu valodā. Baņuta Nora Rubesa (pabalsts turnejai Ziemeļamerikā 1982. g. rudenī). \$7,000 P
8. "Mazputniņa" abonētu skaita pacelšanas un finan-
ciālās nostiprināšanas projekts. Līga Korsts-Streipa
(pabalsts 3 gadiem žurnāla popularizēšanai). \$2,000 P
(3x \$2,000)

1. ŽURNĀLS "LATVIEŠU LIETISKĀ MĀKSĻA"

Atbalsts žurnāla izdošanai.

DARBA VEICEJI: Latviešu Daiļamatnieku Apvienība Austrālijā. Atbildīgā redaktore Lidijs Beklešova, 6 Edward St., Noble Park, Vic 3174, Australia

PROJEKTA APRAKSTS: 1965. gadā Melburnā notika LDAA dibināšanas sanāksme. Tajā nolēma arī izdot žurnālu, kas sākamā ar pašu saziņotiem līdzekļiem iznāca 300 eksemplāros. Pirmie 3 numuri bija jāatkārto 1500 eksemplāros, kas izplatīti Austrālijā, Amerikā un Eiropā. Plašais līdzstrādnieku skaits liecina, ka tas vieno daiļamatnieku saimi brīvajā pasaulē. Ar dažādām atstarpēm iznākuši 12 numuri, pašlaik sagatavošanā 13. Krāsu attēlu skaits palielināts. To kvalitātes uzlabošanai piesaistīti profesionāli fotogrāfi.

SAIMNIECĪBA: LM žurnāla budžets 1500 eks. ir \$6700.

Izdevumi: Materiālu sagatavošana, fotografijas,

teksta rakstīšana	\$650
Spiestuves izdevumi	4200
Pasta izdevumi	600

Ieņēmumi: 1500 eks. d \$4.50 \$6750
20% atlaide grāmatniekiem 1300

\$5450

Žurnāls ar grūtībām šavelk budžetu, balstoties uz brīvprātīgu darba spēku, uz ko nākotnē vienmēr balstīties nevarēs. Par pēdējā žurnāla cenas pacelšanu manāma neapmierinātība. Norēķināšanās at grāmatniekiem notiek vēl, tāpēc trūkst rīcības kapitāla. Pēc jaunās pasta likmes sūtīšanas izdevumi celsies par 50%. No Latviešu Fonda prasa \$2000 kā neatmaksājamu piešķirumu.

ATSĀUKSME: Etnogrāfe un mākslas audēja Mirdza Strausa: "Žurnāls "Latviešu Lietiskā Māksla" ir vienīgais, kur daiļamatnieki var dalīties ar gadiem ilgo pieredzi un neatsveramiem padomiem, mākslinieki sniegt metus un norādījumus jauna ceļa meklētājiem un zinātnieki iepazīstināt ar seniem un jauniem pētījumiem mūsu tautas mākslā. Žurnāls vispusīgs savā saturā, un ievietoto darbu attēli var dot ierosmi jauniem darbiem."

2. ZINĀTNISKS PĒTĪJUMS "DZIRNAVAS LATVIJĀ"

Atbalsts manuskripta iespiešanai.

DARBA VEICEJS: Autors arhitekts Arnis Teivens, Hj. Selandersg. 1A, 416 74 Goteborg, Sweden.

A. TEIVENA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Mana manuskripta "Dzirnavas Latvijā" iespiešanas vajadzība un motivācija ir tā, ka manuskripts pašreiz ir vienīgais atrodamo dokumentu, datu un attēlu kopojums par dzirnavniecības izcelsmi un attīstību Latvijā ar unikāliem tekstiem un oriģinālatteļiem, kas trimdas apstākļos var iet bojā un tādējādi zūst kā latviešu tehnikas un materiālās kultūras liecinieks, bet iespējā veidā saglabātos dažādās bibliotēkās (pielikumā ir tulkojumā savilkums svešvalodās).

Manuskriptā, piemēra dēļ, st. c., ietilpst sekojoši retumi:

- 1) Mežotnes un Daugmales pilskalnos atraktie 11. g.s. latv. dzirnakmeņu foto.
- 2) Tērvetes pilsk. atrakto 13. g.s. latv. no ārzemēm ievesto svešzemju dzirnakmeņu foto.
- 3) Atskaņu chronikas 1279. g. oriģinālteksa foto par I latv. dzirnavām.
- 4) 1226. g. dokumenta foto par I ūdensdzirnavām Rīgā.
- 5) 1504. g. Ordeņa mestra Pletenberga privilēģija Kurzemes kņiņam A. Peniķim celt dzirnavas.
- 6) 1746. g. Kurzemes hercogistes "Dzirnavu kārtības" un meldeņa zvēresta oriģinālteksi.

- 7) "Perpetuum mobile" dzirnavu zīmējums 1762. g. Limbažos.
- 8) Ūdens un vējdzirnavu techn. iekārtā, attīstība, arhitektūra.
- 9) 17. un 18. g.s. Rīgas ainavas ar dzirnavām — no Zviedrijas kara arch.
- 10) Pirmās latviešu — J. Steinhauera — vējdzirnavas Rīgā 1792. g.
- 11) Katrīnes II galma mākslin. Le Prince Vidzemes vējdzirnav. gravīra.
- 12) Latviešu dzirnavu īpašumu sākumi.
- 13) Bij. latviešu meldeņu autentiski apraksti, — arī par apstākļiem zem svešām varām.
- 14) Dzirnavniecības saimnieciskais pārskaits Latvijā 19.-20. g.s.
- 15) Dzirnavu skaits Latvijā dažādos laikos.
- 16) Latvijas dzirnavu saraksts 20. g.s. sākumā.
- 17) *Pilnīgs Latvijas 1495 dzirnavu saraksts 1938. g.* — ar to atrašanās vietām, nosaukumiem, dzirnav. iekārtas aprakstiem, īpašnieku vārdiem.
- 18) 1685. g. Zviedrijas karaļa Kārļa XI apstiprinātais I Rīgas meldeņu amata šragu oriģ. teksts (no Zviedrijas valsts archīva).
- 19) 1748. g. Kurzemes, Zemgales meldeņu amata šragu oriģ. teksts.
- 20) Meldeņu zeļļu un mcistaru diplomu attēli dažādos laikos.
- 21) Nozīmīgu meldermeistaru portreti un ap 150 meldeņu grupa Rīgā 1938. g. Latviešu sievietes — meldermeistarienes
- 22) Dzirnavnieku atvases — ievērojami intelektuāli un sabiedr. darbinieki.
- 23) Plašs Latvijas dzirnavu foto un zīmējumu klāsts.
- 24) Tagad visos Latvijas novados sabrūkošo dzirnavu uzņēmumi. (Slepeni no Latvijas izvestas 48 fotogrāfijas)

SAIMNIECĪBA. No LF prasa \$6,000.- kā neatmaksājumu piešķirumu, lai daļēji segtu iespēšanas un lielā attēlu klāsta reproducēšanas izdevumus.

ATSAUKSMES: Profesors Pauls Kundziņš, latviešu arhitektu seniors, Brīvdabas muzeja nodibinātājs un daudzu zinātnisku apceru autors: "Arhitekta A. Teivena pētījums par Latvijas dzirnavām ir darbs, kas balstās uz trimdā no pirmavotiem savāktiem materiāliem. Tie iegūti archīvu krājumos, kā arī citos līdz šim nepublicētos dokumentos. Autors arī izmantojis ziņas, ko saņēmis no okupētās Latvijas, bet trimdā viņš sameklējis labu tiesu agrāko Latvijas dzirnavnieku un ieguvus datus arī no tiem. Pārskatā ietilpst ūdens un vēja dzirnavas, kā arī pirmatnējas rokas maltuves. Dzirnavu vispārējo vēsturi noskaidrojot, autors izmantojis plašu literatūru un šīs vēstures norisē iesaistījis arī Latviju. Esmu varējis ielūkoties šī darba tapšanā, vairākkārt tiekoties ar autoru Zviedrijā. Varēju pārliecināties, ka viņš pie šī darba ir strādājis ar lielu neatlaidību, lietpratību un atbildības sajūtu.

Šī viņa pētījumu iznākums ir sistematiski sakārtotu datu sakopojums ar skaidri priekšā celtām atziņām par Latvijas dzirnavu celtniecību un šo ietaišu darbināšanu no senlaikiem līdz tagadējai okupācijai. Manuskripta teksts pilda ap 500 lpp. mašīnrakstā, bet attēlu ir ap 450. Pievienots ir saraksts par dzirnavām, kas Latvijā pastāvējušas 1938. gadā, kā arī par to īpašniekiem. Šo materiālu sakopojums un lietpratīgas iztulkojums ir ļoti nozīmīgs ieguvums Latvijas kultūras vēstures pētniecībai, apliecinot mūsu tautas spējas arī tehniskajā mehanikā novadā.

Nebūtu attaisnojams, ja šis plašais darbs paliktu rokkrastā, kas padots nezināmam liktenim.

Par autoru varu piezīmēt, ka viņš, arhitektūras students būdams Latvijas Universitātē, bija jau pievērsies mūsu tautas celtniecības pētīšanai un saņēma 1. godalgu par sacensības darbu, ko fakultāte tādām tematam bija izsludinājusi. Ļoti aktīvi viņš piedalījās Brīvdabas muzeja izveidošanā, ar savu studentu organizāciju un skautu vienību pārceļot turp vairākas senceltnes, to starpā Šķības vējdzirnavas."

Profesors Edgars Dunsdorfs, vēsturnieks, daudzu zinātnisku apceru autors: "Es ieteicu manuskriptu iespiest, jo tas ir vērtīgs pienesums mūsu studijām, kurām līdzvērtīga par attiecīgo tematu mums nav."

3. **KOLIBRI FOLKLORAS KONCERTI, LEKCIJAS UN JAUNIEŠU PRIEKŠNESUMI KULTŪRAS DIENĀS AUSTRĀLIJĀ 1983. G.** Daļējai ceļa izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJI: Projekta pieteicēja Līga Aldiņa, 208 Village St., Medway, MA 02053. KOLIBRI ansambļa dalībnieki un viņu dzimšanas gadi: Pēteris Aldiņš — 1953, Anita Kuprisa — 1958, Mārtiņš Aldiņš — 1946, Laura Padega — 1960, Līga Aldiņa — 1950, Imants Mežaraups — 1958, Juris Broks — 1944, Janis Sils — 1952, Laila Saliņa — 1955, Laila Saliņa — 1958. Visi dalībnieki spēlē vienu vai vairākus instrumentus. Pieci no dalībniekiem paši komponē.

L. ALDIŅAS SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Austrālijas Kultūras dienu rīkotāji aicina KOLIBRI ansambli uzstāties viņu svētkos Melburnā 1983. g. decembrī. Mēs būtu atbildīgi par: 1) patstāvīgu folkloras mūzikas mākslas koncertu, 2) piedalīšanos jauniešu sarīkojumos Vasaras vidusskolā, jauniešu kursus un 3x3 nometnē, 3) lekciju ar mūzikālām ilustrācijām par senlatviešu mūziku un instrumentiem, 4) Kultūras dienu noslēguma balles mūziku Vecgada vakarā.

Pēc Kultūras dienām mēs esam aicināti doties īsā turnejā ar folkloras mūzikas koncertu uz citām Austrālijas pilsētām. Austrālijā plānojam koncertēt trīs nedēļas: vienu nedēļu Melburnā un divas nedēļas turnejā, kā arī apciemojot un piedaloties jauniešu saietos un sarīkojumos. Folkloras koncertus, lekciju un jauniešu rīkotos priekšnesumus ceram ieskaņot lentēs, ko vēlāk varēsim nodot dažādiem latviešu centriem.

Domājām, ka šis aicinājums satikties ar latviešiem tālā Austrālijā ir vienreizēja iespējamība. Ir svarīgi, ka latvieši brīvā pasaulē satiekas un apmainās ar savām idejām, spējām un talantiem. Mēs katrs kļūstam bagātāki no tādās satikšanās, jo tad esam stiprāki un stingrāki vienoti kā tauta. It sevišķi gribam uzsvērt, ka mums būtu izdevība satikties ar jauniešiem. Mēs, KOLIBRI, dalībnieki, esam jauni un dziļi iesaistīti latviešu kultūras dzīvē trimdā. Esam aktīvi latviešu un amerikāņu skolās un nometnēs, kur esam veidojuši vadītāju prasmes. Mēs gribam, ka latviešu kultūra un tauta pastāv, kaut atrodamiem izkaisīti pa zemēm, tālu no mūsu vecāku iemīļotās Latvijas. Ja mēs, kā paaudze augot trimdā, esam varējuši iedziļināties mūsu tautas bagātīgā kultūrā un iemīļot zemi, ko mēs neesam īsti redzējuši, tad cerība ir vēl latviešu nākotnei. Gribam iespēju tikties ar jauniešiem, ar nākošo paaudzi, lai viņiem rastos labāka saprašana un lepnums par viņu tautas saknēm.

SAIMNIECĪBA:

Izdevumi:

Grupas lidojums Bostona-Losandželosa-

Melburna un atpakaļ 16,876

austrālieši maksā pusi — 8,438

8,438

\$8,438

Turneja 2000 jūdzes ar mazo, īrēto autobusu,

ieskaitot daļēju uzturu un naktsmājas

Neparedzētiem izdevumiem 2,000

Iespējami cenu paaugstinājumi 1,000

\$12,438

Iecerētie ienākumi:

No turnejas koncertiem \$1,200

No 3 vietējiem koncertiem/ballēm

un no pārdotām skaņu platēm 3,500

\$ 4,700

\$4,700

Izdevumi kopā

Izdevumi kopā \$57,739

Par naktsmājām un uzturu koncertu pilsētās gādās vietējie latvieši. Elektronisko pastiprinātāju un bungu tri segs vietējie latvieši. Lenšu ieskaņošanu samaksās paši ansambļa dalībnieki. No Latviešu Fonda pieprasa \$7,500 kā neatmaksājumu piešķirumu.

ATSAUKSMES: 11 kritikas no dažādiem žurnāliem un laikrakstiem. Andrejs Jansons: Kolibri ansambļa vārds nav svešs latviešiem ASV, Kanadā, kā arī Gotlandes dziesmu svētku apmeklētājiem. No koncertiem un skaņplatēm mūzikas mīļotāji pazīst šo ansambli, kā visu laiku izcilāko mūsu folkloras izpildītāju vienību ārpus Latvijas.

Liela daļa latviešu tautasdziesmas radušās vidus laikos un tādēļ prasa šim laikmetam atbilstošas apdares un izpildījumu, bet retais komponists un vēl retāki izpildītāji spējuši šo laikmetu attiecīgi atspoguļot. Kolibri šo grūto uzdevumu veikusi godam. Apvienojot senos folkloras materiālus autentiskā izpildījumā ar laikmetīgām apdarēm, ansamblis spēj uzburt vienreizēju gaisotni, kas savaldzina ikvienu klausītāju un izraisa dziļu pārdzīvojumu, kā emocionālu, tā intelektuālu.

Kultūras apmaiņa starp kontinentiem nepieciešama — tā mūs vieno. Piederze arī rāda, ka tāli viesi parasti atved kaut ko svaigu, neredzētu un nedzirdētu, kā Ziemeļamerikas latvieši pārliecinājās, apmeklējot Saules jostas viesizrādes.

Austrālijas latvieši aicinājuši Kolibri viesoties piektajā kontinentā, garantējot pusi no ceļa izdevumiem. Atbalstīsim mūsu izcilu folkloras vienību un dosim viņiem iespēju viesoties ar koncertiem Austrālijā!

Imants Sakss: Ar vislielāko uzmanību esmu sekojis Kolibri ansambļa mūzikālām gaitām. Tāpat man ir bijis gods vērot, kā izaug komponistu Mārtiņa un Pēteris Aldiņa mūzikālās personības. Arī vienu otru šo rindu autora padomu latviešu nacionālās mūzikas problēmās komponisti Aldiņi ir vērtīgi ņēmuši. Abi viņi apveltīti ar dziļu mūzikālu intuiciju, izcilām darba spējām un labi attīstītu un izkoptu mūzikālo gaumi. Jau no agras jaunības, cik varēja vērot, viņu interese lokā galvenā kārtā ietilpa latviešu nacionālās mūzikas, tas dažādos aspektos. Šo interese lokā iesaistījās arī viņu tuvākie mūzikālo ideju draugi, kopdarbības rezultātā dzimstot jaunai mūzikālai vienībai Kolibri. Šī vienība negāja parastom iemīdīto etnogrāfijas, resp. "tautisko" taciņu, bet izvēlējās grūtāko, šaurāko ceļu. Šis ceļš robežojas ar tehniski grūtāko, mūzikāli izsmalcinātāko latviešu skaņpaužu repertuāru, tāpat zinātniski pareiziem folkloras veidojumiem un darinājumiem, kurū oriģinālīti meklējam monumentālos Jurjānu Andreja latviešu tautas mūzikas materiālos, piem., teicamās dziesmās. Vairākkārt ansambli klausījos jaunatnes dziesmu svētkos, tāpat skaņu

ierakstos. Dzirdētais liecināja nevien par sīkstu, pacietīgu darbu, bet arī par iecītīgu sirdi un mīlestību latviešu tautasdziesmu pasaulē. Ar vislielāko pašjūvību varam uzticēt Kolibri ansambli latviešu nacionālās mūzikas tālāko kopšanu un veidošanu. Iepriecina arī tas, ka katrs Kolibri dalībnieks ir jau patstāvīgs un neatkarīgs mūziķis, kas garantē ansamblim labu un nevainojamu mūzikālo reputāciju, ko noteikti būtu vērts popularizēt arī citās zemēs, aizjūru ieskaitot.

Es lūdzu latviešu organizācijas palīdzēt šim ansamblim viņa mūzikālās gaitās. Kaut tās pārvērstos vēl plašākas, tā godinot latviešu nacionālo mākslu — mūziku.

4. VĒSTIS — ŽURNĀLS LATVIEŠU VALODAI.

Atbalsts žurnāla izdošanai.

DARBA VEICĒJI: Čikagas "Latviešu valodas pulciņš". Olga Rituma, 171 W. Oak St., Apt. 6N, Chicago. IL 60610, USA. Galvenais redaktors mag. phil. Al. Kalniņš, tehniskā redaktore Ilze Šimane, ekspeditore Olga Rituma.

O. RITUMAS SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Jau vairāk kā 15 gadus Čikagā pastāv "Latviešu valodas pulciņš", kuŗa dalībnieki-ces ir galvenokārt Čikāgas Krišjāņa Barona latviešu skolas skolotājas, kam ir liela interese par pareizas latviešu valodas saglabāšanu trimdā. Pulciņa vadītājs ir maģ. phil. Aleksis Kalniņš, kam mīļa ir latviešu valoda un kuŗš nenogurstoši veltī savu laiku pareizas latviešu valodas kopšanai.

Pulciņa sanāksmēs apskatījām latviešu valodas kropļošanu presē: laikrakstos, žurnālos un grāmatās, kā arī apskatījām rakstnieku pareizo un daļi pļūstošo valodu ar senvārdiem, kas mūsu laikos draud pazust. Darbojoties tik šaurā apjomā, kur katram dalībniekam bija tikai piezīmju bloks, radās doma šo darbu paplašināt.

Tā 1980. gada pavasarī nolēmām izdot žurnālu "Vēstis" veltītu latviešu valodai. Ticēdams, ka nodomu varēsim īstenot, sametām naudu \$450 un iesākām izdot žurnālu "Vēstis". Pirmo Nr. izsūtījām, ieskatam, visām latviešu skolām Amerikā un Kanadā, kā arī dažus eksemplārus uz Zviedriju, Angliju, Vāciju un Austrāliju. Sūtīt ārpus Amerikas kontinenta ir zaudējums. Neskatoties uz to, tomēr dažus eksemplārus arvien vēl sūtām. Pirmo Nr. iespiedām 700 eks., nākošos tikai 500 eks. Cena, ko sākumā nolikām, nespēja segt izdevumus, tādēļ sākot ar Nr. 7 paaugstinājām cenu \$3 par katru numuru, bez atlaides gada un pusgada abonentiem. Neviena no trijiem darbiniekiem atalgojumu nesaņem. Rakstu autoriem sūtām brīveksemplāru.

SAIMNIECĪBA: No pievienotā kases pārskata redzams, ka pirmās 6 burtnīcas izdotas ar \$633.43 izrūkumu. Atlikums no 7. un 8. burtnīcas ir kopā \$62.36. Šajās summās nav ieskaitīti pakošanas materiāli izsūtīšanai atkalpārdevējiem. No Latviešu-Fonda prasa \$1,500 kā neatmaksājumu piešķirumu.

ATSĀUKSMES: E. Ezera, V. Irbe "Latvija Amerikā", T. Lazdiņa "Londonas Avīze", N. Kalniņš "Universitas", J. Širmanis "Laiks".

Ziemeļlīnijas Universitātes prof. Dr. B. Jēgers, vācu valodas katedras vadītājs, arī ievērojams bibliografs un literārkritiķis: Nav šaubu, ka vajadzība pēc *Vēstīm* ir tiešām liela, jo tās ir vienīgais tāda veida izdevums. Agrākie vairāk vai mazāk līdzīga satura izdevumi *Rājums* (4 burtnīcas 1962-1964) un *Mūsu Valoda* (3 burtnīcas 1972-1975) jau sen aplukuši.

Vēstīm bezmaz katrā burtnīcā ir nodaļas "Pareizas latviešu valodas labad," "Māja un skola", "Jautājumu vēcelīte" un "Kā pareizi rakstīsim?" Redzams, ka *Vēstīs* veltītas latviešu valodas prakses jautājumiem. *Vēstīs* tāpēc ir sevišķi noderīgas latviešu valodas skolotājiem, vecākiem, latviešu skolu vecāko klašu audzēkņiem un ikvienam, kam rūp latviešu valodas pareizrūna, pareizrakstība un pareizlietājums.

Protams, ka ne visos gadījumos visi atzīs par labiem *Vēstīs* atrodamos ieteikumus un norādījumus. Bet tas jau arī nav nepieciešams. Galvenais ir tas, ka *Vēstīs* tiek lasītas un ir piesniedzamas tiem, kam rūp latviešu valoda.

Bet ir nojauzams, ka *Vēstīs* cīnās ar līdzekļu trūkumu, jo abonenti vien liekas nespēj nodrošināt to iznākšanu. Cik zināms, tad it sevišķi Čikāgas latviešu valodas pulciņa locekļi *Vēstīs* līdz šim atbalstījuši ar ievērojamiem pašu līdzekļiem, labi zinot, ka ieguldītos līdzekļus viņi neatgūt.

Būtu tāpēc gaužām vēlams, ka mūsu fondi, it sevišķi Latviešu Fonds, atbalstītu šī žurnāla tālākās gaitas.

Varu tikai pievienoties rakstnieka J. Širmana spriedumam par *Vēstīm* Laika 1982. g. 3. jūlija numurā, ka *Vēstīs* ir "izdevums, kam būtu jānoturas". Ar šo tāpēc aicinu visus atbalstīt *Vēstīs*, gan tās abonējot, gan citiem tās ieteicot abonēt.

5. ALA-s KALAMAZU LATVIEŠU STUDIJU CENTRA MĀCĪBAS LĪDZEKĻU KRĀTUVE.

Pabalsts mācības līdzekļu iegādei.

DARBA VEICĒJI: Akadēmiskā gada mācības spēki, administrators Dr. Valdis Muižnieks, ALA-s darbinieki, priekšsēdis Jānis Riekstiņš, 22-07 Greene Ave., Ridgewood, NY 11385, USA.

J. RIEKSTIŅA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Latviešu studiju centrā, ko nupat uzcēlām, ne tikai dzīvo latviešu akadēmiskā gada studenti, bet tur notiek arī semināri kā integrāla akadēmisko latviešu valodas un kultūras studiju daļa. Kaut gan ēka uzcelta, līdzekļu trūkuma dēļ mācības līdzekļu krātuve vēl nav iekārtota. Tur paredzēta plaša bibliotēka, skaņu un video lentu krātuve, valodas mācīšanas laboratorija, mākslas slīdīšu krātuve u.c. Ceram iegādāties modernus skaņu un video mācības līdzekļu aparātus, kas sevišķi nepieciešami valodas laboratorijas iekārtošanai. Plānojam centrā studiju gaitā modernus mācību līdzekļus, ko varēs lietot arī citās latviešu skolās.

SAIMNIECĪBA. Speciāla telpa iekārtota mikrofilmēšanai, vajadzīga aparātūra filmēšanai un skatīšanai. Labs lietots mikrofilma aparāts maksā ap \$5000. Šāda iekārta kalpotu visas sabiedrības vajadzībām. No Latviešu Fonda prasa \$10,000 piešķirumu, kas kopā ar citiem līdzekļiem ļautu iegādāties pirmos nepieciešamos aparātus. Tā kā šis ir ilggadīgs projekts, tam nav noteiktu budžeta robežu.

6. DZIESMU SPĒLES "HOMO NOVUS" INSCENĒJUMS.

3 izrādes Milvokos 1983. g. 30. jūn.-5. jūl.

DARBA VEICĒJI: Anšlavs Eglītis, Andrejs Jansons, Māris Ubāns; 7. Latviešu vispārējās dziesmu svētku ASV rīcības komiteja, priekšsēdis Eriks Krūmiņš, 715 E. Juniper Lane, Milwaukee, WI 53217.

7. DZIESMU SVĒTKU MŪZIKAS NOZARES VADĪTĀJA

V. APARJODA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Dziesmu spēles *Homo novus* izrādīšanu 7. Vispārējās latviešu dziesmu svētku ietvaros ierosināja komponists Andrejs Jansons, mudināts no atsaucības, kādu bija radījis viņa pirmā dziesmu spēle "Sprīdītis" dziesmu svētkos Bostonā. Šis dziesmu spēles pamatā Anšlava Eglīša romāns par Rīgas mākslinieku dzīvi 30tos gados "Homo Novus". Anšlavs Eglītis arī pats sagatavo tekstu dziesmu spēlei, Tekstu angļu valodā sarakstījis Olafs Stumbrs. Mūzika — Andreja Jansona. Viņš arī būs iestudējuma mūzikālais vadītājs. Režisors — Māris Ubāns. Šis būs galvenokārt jaunatnes iestudējums, tādēļ aktieru režisors vispirms meklēs no Latviešu Teātra apvienības teātra kursu (Gaŗezera) kursantiem šī gada augustā. Ziemā katrs individuāli iestudēs savu lomu, bet kopējā samēģināšana sāksies divas nedēļas pirms izrādes Milvokos. Protams, aktieru apgāde pa mēģinājumu laiku sadārdzina inscenēšanu. Svētku laikā no 1983. gada 30. jūnija līdz 5. jūlijam paredzētas 3 izrādes.

SAIMNIECĪBA:

Paredzami izdevumi:

Autorhonorārs (teksta autoriem)	\$2000.00
Nošu sagatavošana (partitūras un orķestra balsu pārrakstīšana, kopā ap 2500 lp.)	2500.00
Diriģentam ceļa izdevumi un uzturs 14 dienām	1000.00
Režisoram ceļa izdevumi un uzturs 14 dienām	1000.00
Ansamblim — apmešanās un uzturs mēģ. laikā (22 p.)	5500.00
Izrādes un mēģinājumu telpas	6000.00
16 mūziķu orķestris	5000.00
Dekorācijas un kostīmi	4000.00
Iespējamais izdevumu pieaugums sakarā ar inflāciju	2500.00
Kopā	\$29,500.00

No izrādēm cer ieņemt \$20,000.

No Latviešu Fonda pieprasa \$9,500 kā neatmaksājumu piešķirumu. Ja dziesmu svētki noslēgsies ar atlikumu, pieprasītais piešķirums ir pārveršams aizdevumā, kas atmaksājams pirms izmaksām kopkopa dalībniekiem.

7. **ASPAZIJAS "SIDRABA ŠKIDRAUTA" INSCENĒJUMS ANGLŪ VALODĀ.**

Pabalsts turnējai Ziemeļamerikā 1982. gada rudenī.

DARBA VEICĒJI: "1982. gada teātra ansamblis", režisore Baņuta Nora Rubesa, 21 Agar Grove, London NW1, England.

B. RUBESAS SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: "Šī gadu simteņa sākumā Aspaziju uzskatīja kā modernās latviešu literatūras vadoni, tās 'uguns stabu'. 1890os gados, ar savām romantiskajām un reālistiskajām lugām, Aspazija ieguva lielu popularitāti, bet arī izsauca lielu kontroversiju par sieviešu tiesībām. 1903. gadā viņa uzrakstīja savu meistardarbu 'Sidraba šķidrāts', par varoni Gunu, kas ar savu maģisko šķidrātu cīnās pret asinskāriem valdniekiem, lai ļaudis varētu runāt patiesību un dzīvot brīvībā. 1905. gada revolūcijas laikā lugas izrādes ieguva milzīgu popularitāti, jo viņas tēmas un tēli saskanējās ar šī gada notikumiem. Gada beigās Aspazijai bija jābēg no Latvijas uz Šveici.

Pirms dažiem gadiem Astrīda Stahnke pārtulkoja šo spēlīgo, dzejisko lugu anglu valodā. Tagad Baņuta Rubesa un Nīls Bartlets (Neil Bartlett) ir nodibinājuši '1982. g. teātra ansamblis', lai iepazīstinātu rietum pasauli ar Aspazijas darbu un personību, lietojot Stahnkes tulkojumu. Rubesa vadīs 'Sidraba šķidrāta' inscenējumu, un cer radīt izrādi, kas no vienas puses atspoguļo Aspazijas būtību un īpatni latvisko, latviešu vēsturi, bet tajā pašā laikā ir ievērojams jaundarbs vispārējā teātra pasaulē.

Lugas teksts un Aspazijas personība izsauc dzīvu interesi nelatviešos; jau tagad ir norunāta trīs nedēļu turnēja Anglijas pilsētās, maijā; paredz uzstāties Londonā septembrī. Tagad jau nāk ielūgumi no Ziemeļamerikas — Losandželosas, Sanfrancisko, Ņujorkas, Toronto. Lai varētu doties turnējā 1982. gada rudenī, Baņuta Rubesa un '1982. gada teātra ansamblis' griežas pie Latviešu Fonda locekļiem ar lūgumu pēc pabalsta.

SAIMNIECĪBA.

Lidojums Londona-Losandželosa dolāros	290X8	2,320
Losandželosa-Sanfrancisko	100X8	800
Sanfrancisko-Ņujorka	200X8	1,600
Ņujorka-Bufalo	40X8	320
Bencīns Bufalo-Toronto-Bufalo		20
Lidojums Bufalo-Ņujorka	40X8	320
Ņujorka-Londona	200X8	1,600
		6,980

Aplēsums vadās no cenām 1982. g. 22. februārī, pieņemot, ka lidos 'stand-by'.

Ielūdzēji — teātri, galērijas — sola ansamblim daļu no ieņēmumiem pie kases, lai segtu minimālo iztiku, bet, diemžēl, nevar samaksāt ceļanaudu. Ansamblis lūgs pabalstu no angļu, amerikāņu un kanādiešu valdībām; ja valdības būs pretimnākošas, tad piešķirums tiktu dalēji vai pavisam atmaksāts. No Latviešu Fonda prasa \$7,000 piešķirumu.

ATSAUKSMES: Stokholmas universitātes baltu valodu prof. Velta Rūķe-Draviņa: Sakarā ar Baņutas Rubesas lūgumu materiāli atbalstīt Aspazijas "Sidraba šķidrāta" izrādes, gribu no savas puses uzsvērt šāda pasākuma lielo nozīmi visas latviešu kultūras popularizēšanā, iepazīstinot plašas starptautiskas aprindas ar vienu no mūsu visizcilākajām dzejniecēm un cīnītājām par sievietes, indivīda un tautas tiesībām. Lugā Aspazija liek savai varonei cīnīties pret tirannu teikt, starp citu, vārdus:

..... izaugs jauni dzinumi, —
Tie jozīs sev ap gurniem zobenu
Un ies priekš patiesības krusta karā —
Tie iegūs to, ko tu mums tagad ņēmi,
To acis skatīs izredzēto zemi!

Baņuta Rubesa rakstījusi savu doktora disertāciju (Oksfordas universitātē) par Raiņa laikmetu un ir labi iedzīvinājusies arī Aspazijas domu un mākslas pasaulē. Studiju nolūkos Rubesa vairākus mēnešus pavadījusi arī Stokholmā, papildinot zināšanas par Aspaziju un Raiņa gan Stokholmas universitātē un Raiņa un Aspazijas Fonda arhīvos, gan aktīvi piedaloties Raiņa un Aspazijas Gadagrāmatu redakcijas darbā.

Stokholmā man bijusi izdevība noklausīties arī fragmentus no Aspazijas "Sidraba šķidrāta" — Astrīdes Stānkes tulkojumā, ar Baņutas Rubesas komentāriem.

Tādēļ silti ieteicu — ar pabalstu vai aizdevumu — atbalstīt šo latviešu režisores darbu, jo mums nav daudz jaunākas paaudzes spējīgu darbinieku, kas ar tādu entuziasmu, pašizlīdzību un ar tik solidām zināšanām būtu gribīgi ievadīt latviešu kvalitatīvo kultūru pasaules forumā.

Mārtiņš Štauers: "Manā uztvērē Baņutas Rubesas režisores spējas un talants ir vienreizējs. To viņa pierādīja ar režiju "Varondarbu" izrādē 3. latviešu jaunatnes dziesmu svētkos Montreālā un sekojošās šī uzdevuma atkalizrādēs Toronto un Ņujorkā.

Astrīda Stahnke savu iesūtīto atsaukmi atsauc, jo Baņuta Rubesa mainījusi tekstu bez tulkotājas atļaujas.

8. **"MAZPUTNĪŅA" ABONENTU SKAITA PACELŠANAS UN FINANCIĀLĀS NOSTABILIZĒŠANĀS PROJEKTS.**

DARBA VEICĒJI: "Mazputniņa" redakcija, Līga Korsts-Streipa, 7012 Church St., Morton Grove, IL 60053, USA, atbildīgā redaktore ar 22 gadu pieredzi žurnāla darbā.

L. KORSTS-STREIPAS SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Bērnu žurnāls "Mazputniņš" tagad ir iznācis jau vairāk nekā 23 gadus, katru mēnesi, tā pierādot trimdnieku sabiedrībai neparastu iztību. Jāpiebilst, ka sabiedrība bez savas bērnu periodikas vairs nevar sevi saukt par dzīvu sabiedrību. Mazputniņš ir centies ik mēnesi nest latviešu bērniem visā pasaulē daudz prieka, daudz latviskuma; mazliet patriotisma; daudz informācijas labā latviešu valodā par lietām un notikumiem, ko bērni parasti latviski nedzird; un iespējami daudz kronikas par to, ko dara latviešu bērni tur, kur viņi dzīvo.

Inflācija ir ļoti smagi skārusi īpaši periodiku un ir fakts, ka pat lieli un iespaidīgu apmēru amerikāņu žurnāli pārtrauc publicēšanu, parasti pasta likmju dēļ. Arī Mazputniņš ir cietis no šīs nelaimes, bet pagaidām pratis izturēt, pie tam nezaudējot kvalitāti.

Mazputniņš ir latviešu bērnu latviskās izglītības ķēdes pats pirmais loceklis, un — šim loceklim izīstot — var izīst visa ķēde. Šī iemesla dēļ vien Mazputniņa lūgums Fondam būtu lielisks ieguldījums nākotnei. Nav taču nekādu pazīmju, ka angļiski, zviedriski vai vāciski runājoši latviešu pēcteči gribēs cīnīties par mūsu zemes brīvību!

Mazputniņa pasūtītāji pašlaik nevar segt žurnāla operatīvos izdevumus. Dažādie ziedojumi, ar ko redakcija nevar rēķināties, palīdz mums, ļoti taupīgi dzīvot, izīst. Bet ņemot vērā, ka 1) latviešu vecāki bieži nesaprot sakarību starp bērnu audzināšanu un to, kas draud notikt latviešu sabiedrībai, un ka mums tāpēc vajadzīga plaša abonentu akcija, kam mums nav naudas un 2) Mazputniņam kā vienmēr jāsaņem ar mītnes zemju bērnu krāsainajām publikācijām, bet melnbalts Mazputniņš ir viss, ko varam atļauties, tad šis iesniegums Fondam ir ļoti minimāls, salīdzinot ar mūsu vajadzībām.

Mazputniņš paredz apzināt visas latviešu publikācijas, arī lokālās, un visas reklamēties. Mazputniņš patlaban sagatavo plakātus, ko izīst visur, kur pulcējas latvieši. Mazputniņš arī aktīvi sadarbojas ar latviešu centrālajām organizācijām un arī šādā veidā cenšas palielināt abonentu skaitu.

SAIMNIECĪBA: \$2000.- gadā paredzēti reklāmām latviešu presē un plakātiem ar noplēšamām pasūtījumu kartītēm.

200 sabiedr. īpašumu apzināšana	100.-
Plakāti ar jaunu informāciju	745.-
Plakātu izsūtīšana	200.-
Amerikas "return reply" kartītes	30.-
Reklāma 1x mēn. "Laikā" a \$45.-	540.-
3x gadā "Latvija Amerikā"	135.-
1x gadā "Universitāte"	100.-
1x gadā "Austrālijas Latvieti"	50.-
1x gadā "Londonas Avīzē"	50.-
1x gadā "Latvija Vācijā"	50.-

Kopā \$2000.-

No Latviešu Fonda pieprasa neatmaksājamu piešķirumu \$6000, izmaksājamu 3 gados pa \$2000.- gadā.

ATSAUKSMES: ALA-s Izglītības biroja vadītāja Asja Lejiņa: "Lūdzu LF jo nopietni apsvērt šī vērtīgā bērnu žurnāla atbalstīšanu. "Mazputniņš" sniedz latviešu jaunākajai paaudzei tik ļoti nepieciešamo lasāmvielu, kurās mums ir tik maz. Ja līdzekļu trūkuma dēļ žurnāla iznākšana apstātos, tas radītu lielu robu arī skolu mācību materiālos, jo skolas šo žurnālu bieži izmanto darbam klasēs.

Žurnāls ir vispusīgs — pasakas, stāsti, dzejoļi kopā ar aprakstiem un labām ilustrācijām dod bērnam iespēju izvēlēties to, kas patīk labāk, bagātina viņa vārdu krājumu un dod iespēju pašam izmēģināt roku rakstīšanā, kā arī dažādu uzdevumu un mīklu risināšanā.

Tādēļ kā skolotāja un Izglītības biroja vadītāja visu latviešu skolu vārdā lūdzu LF piešķirt nepieciešamo finansiālo pabalstu, lai "Mazputniņš" arī nākotnē varētu lidot uz latviešu bērnu mājām."